

สะท้อนงานวิจัยสาขาสังคมศาสตร์ กับ รศ.ดร.กัมสดาล เชาว์วัฒนกุล นักวิจัยดีเด่น ประจำปี 2564

“จริงๆ งานวิจัยสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มีจำนวนมากนะค่ะ มีการตีพิมพ์ผลงานระดับชาติและระดับนานาชาติกันพอสมควร แต่ตัวชีวิตผลงานวิจัยและการตีพิมพ์ในปัจจุบันจะมุ่งในสาขาวิทยาศาสตร์มากกว่า ซึ่งรับทของงานวิจัยในทางวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ย่อมมีความแตกต่างกัน จึงทำให้งานวิจัยในสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ดูไม่โดดเด่นเท่าที่ควร ในทางเดียวกัน

นักวิจัยในสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ก็ต้องพยายามสื่อสารและประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยของตนเองสู่สาธารณะมากขึ้นด้วยค่ะ”

รศ.ดร.กัมสดาล เชาว์วัฒนกุล

PRKU News ฉบับนี้ ได้รับเกียรติจาก รศ.ดร.กัมสดาล เชาว์วัฒนกุล อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นักวิจัยดีเด่น ประจำปี 2564 ซึ่งได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลนักวิจัยดีเด่น จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และเครือข่ายการประชุมทางวิชาการ 8 สถาบัน ในเวทีการประชุมวิชาการและนิทรรศการระดับชาติ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 3 ภายใต้หัวข้อ “การจัดการเรียนการสอนอุดมศึกษาในยุควิถีปกติใหม่ : ทิศทางการปรับตัวของสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์” เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน ที่ผ่านมา

เกี่ยวกับรางวัลนักวิจัยดีเด่นนี้ คัดเลือกและมอบให้เป็นเกียรติแก่นักวิจัยมหาวิทยาลัยในกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือการประชุมวิชาการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีผลงานวิจัยนวัตกรรม โดดเด่น เป็นที่ยอมรับ และเป็น

ผู้มีจรรยาบรรณ อุทิศตนเพื่องานวิจัย เป็นที่ปรึกษาและยอมรับในวชิชาการทั่วไป ตลอดจนเพื่อเป็นการสนับสนุนและให้กำลังใจแก่นักวิจัยในการทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

“ความรู้สึกแรกที่ได้รับรางวัลคืออยากแจ้งข่าวที่น่ายินดีนี้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง รู้สึกอยากขอบคุณทุกคน ที่ใจภูมิใจกับการได้รับรางวัล ต้องขอบคุณท่านคณบดีที่ให้การสนับสนุนอย่างมาก ขอขอบคุณอาจารย์ผู้สอนความรู้ด้านการวิจัย นักวิจัยรุ่นพี่ที่เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อนนักวิจัยที่เคยร่วมทำงานวิจัยด้วยกัน ทุกคนเป็นส่วนสำคัญที่สร้างประสบการณ์ด้านการวิจัยให้แก่เรา ทำให้เรามีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ จากการวิจัย นำมาสู่การสร้างผลงานวิจัยมากมายจนได้รับรางวัลครั้งนี้ค่ะ”

ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา รศ.ดร.กัมสดาล มีผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการมากกว่า 10 โครงการ ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนนักวิจัยในสาขาวิชาหลากหลายเพื่อบูรณาการศาสตร์

ในการสร้างงานวิจัยที่เกิดประโยชน์แก่ชุมชน เป็นประโยชน์ในเชิงนโยบาย และประโยชน์ในทางวิชาการ นอกจากนี้ในการดำเนินงานวิจัย ยังได้พยายามบูรณาการงานวิจัย งานสอน และงานบริการวิชาการเข้าด้วยกัน โดยพานิสิตลงพื้นที่ศึกษาชุมชนและเก็บข้อมูล จัดกิจกรรมบริการวิชาการในพื้นที่ที่ศึกษา และนำผลการวิจัยมาต่อยอดพัฒนานักวิจัยอื่น เพื่อให้ความรู้ที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยถูกนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด

ตัวอย่างผลงานวิจัยโดดเด่นของ รศ.ดร.กัมสดาล ได้รับทุนสนับสนุนจากแหล่งทุนภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และภายนอกกระตือรือร้นชาติ เช่น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และหน่วยงานราชการ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้แก่

โครงการวิจัยสภาพและปัญหาการทำเกษตรปลอดภัยของเกษตรกรในจังหวัดราชบุรี (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2559-2561) เป็นโครงการวิจัยเชิงพื้นที่ พื้นที่เป้าหมายคือจังหวัดราชบุรี โดยจังหวัดได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญยุทธศาสตร์หนึ่ง คือ การทำเกษตรปลอดภัย ซึ่งให้ความสำคัญมาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็มีปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุตามเป้าหมาย เมื่อได้รับโจทย์นี้ จึงลงพื้นที่เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการทำเกษตรปลอดภัย ก็พบว่า ปัญหาสำคัญคือความล่าช้าในการประเมินแปลงของเจ้าหน้าที่และความกังวลใจของเกษตรกรในการเตรียมแปลงให้พร้อม โดยเฉพาะการจดบันทึกข้อมูลตามข้อปฏิบัติเกษตรปลอดภัย 8 ประการ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการทำเกษตรปลอดภัย ได้แก่ สถานภาพสมรส การมีตำแหน่งในชุมชน การย้ายถิ่น ช่องทางการได้รับข้อมูลข่าวสาร ภาวะการออม การบริโภคผลผลิตทางการเกษตรของตนเอง ประสบการณ์การทำเกษตรธรรมชาติ ประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จากเจ้าหน้าที่รัฐ การศึกษาดูงาน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ GAP

ทั้งนี้ จังหวัดราชบุรีมีทุนทางสังคมด้านคน สถาบัน วัฒนธรรม และองค์ความรู้ที่สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นจังหวัดเกษตรปลอดภัยต่อไป โดยโครงการวิจัยนี้ได้เผยแพร่ในวารสารสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรีและส่วนราชการจังหวัดราชบุรี นำไปใช้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรปลอดภัยในจังหวัดราชบุรี

โครงการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนบูรณาการการพัฒนาคนตามช่วงวัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2562) มีการใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย โดยกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ นำไปใช้เป็นกรอบแนวทางการกำหนดทิศทางการพัฒนาคนทุกช่วงวัย ผลจากการ

ดำเนินงานโครงการนี้ ผู้วิจัยยังนำไปต่อยอดทำวิจัยเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนเพื่อขอรับทุนวิจัยในปีงบประมาณ 2564 ด้วย

โครงการวิจัย นวัตกรรมเรื่องเล่าสู่การสร้างสรรคคุณค่าผลิตภัณฑ์จากต้นจาก (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2561) เป็นงานวิจัยประเภทนวัตกรรมทางสังคมที่นำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าท้องถิ่น ซึ่งทำให้สินค้าของชุมชนเป็นที่รู้จักต่อสาธารณะมากขึ้น และชาวชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

รศ.ดร.กัมปาลา ได้สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทและความสำคัญงานวิจัยสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในหัวข้อต่าง ๆ ที่สามารถตอบโจทย์ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ว่า “โดยส่วนตัว มีความคิดเห็นว่า งานวิจัยในหัวข้อต่างๆ ยังมีความสำคัญต่อสังคมเพราะความหลากหลายของงานวิจัยทำให้เกิดความรู้รอบด้านแก่สังคม ทำให้กลุ่มคนชายขอบไม่ถูกทอดทิ้งจะเป็นการวิจัยพื้นฐานเพื่อพัฒนาองค์ความรู้หรือการวิจัยเชิงประยุกต์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ก็ได้ทั้งนั้น เพียงแต่นักวิจัยต้องสะท้อนประโยชน์เหล่านั้นออกมาให้ชัดเจน สื่อสารกับสาธารณะให้ได้ว่างานวิจัยของเรามีข้อเสนอสำคัญต่อสังคมอย่างไร ดังนั้น การผลิตงานวิจัยแต่ละชิ้นควรมีผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) ที่ชัดเจน แสดงผลกระทบ (impact) ที่เกิดจากงานวิจัย นอกจากได้ผลงานวิจัยเพื่อสังคมแล้วยังเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของตัวนักวิจัยด้วย ”

“จริง ๆ งานวิจัยสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มีจำนวนมากนะค่ะ มีการตีพิมพ์ผลงานระดับชาติและระดับนานาชาติพอสมควร แต่ตัวชี้วัดผลงานวิจัยและการตีพิมพ์ปัจจุบันมุ่งในสาขาวิทยาศาสตร์มากกว่า ซึ่งบริบทงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ย่อม

มีความแตกต่างกัน จึงทำให้งานวิจัยสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ดูไม่โดดเด่นเท่าที่ควร ในทางเดียวกัน นักวิจัยสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ก็ต้องพยายามสื่อสารประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยของตนสู่สาธารณะให้มากขึ้นด้วยค่ะ”

“ปัจจุบัน รูปแบบการให้ทุนจากหน่วยงานหลักของประเทศเปลี่ยนแปลงไปเป็นการให้ทุนวิจัยผ่านหน่วยงานหลักเพื่อมุ่งนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ จึงต้องการชุดโครงการใหญ่ที่ได้ผลงานวิจัยในเชิงการใช้ประโยชน์ที่ชัดเจน นักวิจัยจึงต้องสร้างเครือข่าย สร้างชุดโครงการที่บูรณาการความรู้ระหว่างสาขา ระหว่างคณะจะทำให้มีโอกาสได้รับทุนวิจัยมากขึ้น”

ขอฝากกำลังใจถึงนักวิจัยผู้ฝ่าฝืนหาความรู้ความจริง

“การวิจัยสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นงานวิจัยที่สำคัญในการพัฒนามนุษย์และสังคม การผลิตงานวิจัยแต่ละชิ้น นอกจากจะทำให้เราได้ผลงานวิจัยเพื่อสังคมแล้ว ยังเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของตัวนักวิจัยด้วย เมื่อเราเริ่มต้นจากความสนใจแล้ว ความใส่ใจ ความตั้งใจ และการทำอย่างจริงจัง เป็นระบบ ย่อมทำให้เราทำงานวิจัยชิ้นนั้นด้วยความสุขและนำไปสู่ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป ขอส่งกำลังใจและขอชื่นชมกับทุกความตั้งใจของนักวิจัยทุกคนค่ะ”

